

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

tur, quod si enim hostes uno impetu dele-
rer, ut sæpe precamur, nemo salvaretur. Id-
eo dissimulat peccata hominum propter
pœnitentiam, Sap. 11. v. 24. Id gratiæ & pa-
tientia ejus acceptum feratur. Non enim
delectatur in perditionibus nostris: sed vult
omnes ad pœnitentiam reverti, 2. Petr. 2.
vers. 9.

Ideo probè id meminerimus, indefi-
nenter orantes, licet non ex tempore ex-
audiamur, 1. Thess. 5. v. 17. Bonum est cum
silentio præstolari salutare Dei, Thren. 3.
v. 26. Veniens veniet, & non tardabit, Hab.
2. v. 3.

De Secundo.

Sequitur Medela, quæ fluit
1. Ex Christi jussu. Christus enim
ipse nos petere jubet: hæc magna est
gratia.

Magnates terreni sæpe aditum interclu-
dunt nobis, quo minus causam nostram
audiant, sed Rex cœli ipse nos ad oran-
dum invitat, & exauditionem pollicetur,
neminem enim ad se venientem, foras eji-
ciet, Joh. 6. v. 38.

In V. T. magna dignitas fuit, quod Mo-
ses in tabernaculum ingredi, & Deum in
rebus dubiis consulere potuit, Num. 12.
v. 8. Verum in N. T. hæc dignitas omnibus
Christianis communis est, ut mediante o-
ratione, cum fiducia ad thronum gratiæ
adire possint, ut misericordiam consequan-
tur, & gratiam inveniant, in auxilium o-
portunum, Hebr. 4. v. ult.

Sicut igitur in mundo nihil jucundius
est, quam si cum amico fideli colloquaris,
& in sinum ejus cordis tui desideria effusa

das, quod certissimum refrigerium affert
afflictis, ut exemplo Davidis & Jonathi
patet, 1. Sam. 18. v. 1. 3. Ita hoc Christiano
certissimum solatium adfert, quod per pre-
ces cum Deo colloqui & cordis sui affli-
ctionem ei exponere possit. Est enim ami-
cus noster constantissimus, qui omnibus
amicis dilabentibus solus fidelis perseverat:
& in finem diligit suos, Joh. 13. v. 1. Dica-
mus igitur cum Assaph: Mibi adhærere
Deo bonum est, ponere in Domino Deo
spem meam, Psal. 73. v. 82.

Maxime ubi spectamus maximas angu-
stias & pericula, quæ undiquaque à dextris
& sinistris nobis imminet, ut lamentan-
dum nobis eum Paulo: Intus pavores, foris
pugna, 2. Cor. 7. v. 6.

Ante nos habemus mundum totum in
maligno jacentem, 1. Joh. 5. v. 19. qui nos o-
dit, Joh. 15. v. 19.

Juxta nos est Diabolus infensissimus ad-
versarius noster, ut Leo, die nocteque cir-
cumiens, quærens, quem devoret, 1. Petr. 5.
vers. 8.

In nobis caro nostra corrupta, quæ ad-
versus spiritum concupiscit, ut bonum
quod vult, non faciat, Gal. 5. v. 17.

Post nos mors inevitabilis, nemini par-
cens, unde ultimus inimicus dicitur, 1. Cor.
15. v. 26.

Infra nos infernus, qui aperit os suum, ad
devorandum nos, Esa. 5. v. 14.

Sicut igitur miles in acie stans, armatu-
ram suam non deponit, sed armis probe in-
structus hostem præstolatur: Ita nec nos
spiritualem orationis armaturam projicia-
mus, sed die nocteque hostibus nostris in
illa obviamus, quo omnibus perfectis stare
possimus, Eph. 6. v. 13.

II. *Ex orationis fructu.* Petite, ait Servator, & accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum.

Hoc intelligendum est
1. *De bonis temporalibus.* Licet enim illa cum conditione certa petenda sint, si nimirum Dei voluntas sit, nobisque expediat: tamen verum est illud Augustini: Semper exaudie Deus preces nostras, si non ad nostram voluntatem, tamen ad nostram utilitatem. Unde Servator ipse in precatione sua nos jubet petere panem quotidianum, quo omnia intelliguntur, quæ ad corporis victum & necessitatem pertinent. Ubi enim devote & fideliter oraveris, impetrare potes, si Deo utile videatur, cibum & potum, ut Elias, 1. Reg. 19. v. 6. recuperabis sanitatem, ut Hiskias, Esa. 38. v. 2. seqq. consequeris mitigationem pœnarum, oratio enim quasi murus est, quo ad rupturam stas, Ezéch. 22. v. 30. præsidium ad versus hostes: Laudans invocabo Dominum, & ab inimicis meis salvus ero, Psal. 18. v. 4. provectam ætatem: Vitam petiit à te, & tribuisti ei longitudinem dierum in seculum, Psal. 21. v. 5.

2. *De bonis spiritualibus.* Per orationem enim impetrari possunt, remissio peccatorum, ut Manasse, & publicanus, Luc. 18. v. 13. incrementum fidei, Luc. 17. v. 5. fugatio Diaboli, Matth. 17. v. 21. & verbo: Spiritus sanctus, Luc. 11. v. 13. qui est unctio, omnia nos docens, 1. Joh. 2. v. 27.

3. *De bonis æternis.* Quicumque enim invocaverit nomen Domini, salvus erit, Rom. 10. v. 13.

Breviter: Oratio est organum organorum, ut Chrysostomus eam vocat, qua quæ ad sustentationem præsentis, & consecu-

tionem æternæ vitæ pertinent, indispici possumus. Si duo ex vobis consenserint super terram: de omni re quamcunque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis est, Matth. 18, 19.

III. *Ex Patris affectu.* Ipse Pater amat vos, ait Christus. Quæ sententia auro contra cara est: cujus accurata meditatione efficax sentiemus solatium.

Amor alias sedem suam in corde habet, è corde prorumpit per oculos, & cum, quem benevolentia complectitur, amico obtutu salutat: exierit se per os, compellans eum blandis verbis: elucescit per variâ humanitatis officia, quæ ipsi exhibet. Hæ quatuor proprietates sunt, quibus dilectio prædita sit oportet, si sincera esse debeat, sicut Deus exemplo suo hac in re præluceat nobis.

Quæritur cor ejus? Amore illud erga nos incensum est. Os, 11. v. 8. seqq.

Quæritur oculos? Oculi ejus aperti sunt, super omnes vias filiorum hominum, Jer. 32. v. 19. Imprimis vero inspectio in electis ejus est, in quibus gratia & misericordia ejus est, Sap. 3. vers. 9. Psal. 33. v. 18. 19.

Interrogas verba ejus? Respondet David: Desiderabilia sunt super aurum, super aurum obrizum: & dulciora super mel, & favum, Psal. 19. v. 11. audire enim facit labia electa, Zeph. 3. & bonæ spei facit filios suos, quoniam dat locum in peccatis pœnitentiæ, Sap. 12. v. 19. Hinc clamant Revertère averfatrix Israël, Jerem. 3. vers. 12.

Inspicis opera ejus? & illa nil nisi amorem & misericordiam spirant. Creavit enim nos ad imaginem suam, Gen. 1. v. 27. & adhuc hodie omnes plasmant in utero. Job.

10. v. 8. extrahit nos de ventre, Psal. 22. v. 10. dans omnibus vitam & inspirationem, in ipso enim vivimus, & movemur, & sumus, Act. 17. v. 28.

Adhuc hodiè est nobis in Patrem, ut praesidium & tutelam, abundantiam, vitam & benedictionem ab eo hauriamus, 2. Cor. 6. v. 18. Tandem nos perduceret in gaudium caeleste, quod nobis, & omnibus electis à constitutione mundi paravit, Matth. 25. v. 34.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quae tribus continetur Regulis, quarum

1. *Patrem rite invoca.* Id Christus docuit, non modò in Oratione Dominicâ: sed & in Exordio hodierni Evangelii, ubi inquit: Amen, Amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.

Nomen Patris cor ferit, quo Deum facile ad commiserationem movere possumus, ut dicat: Conturbata sunt viscera mea super te, miserans miserebor tui, Jer. 31. v. 20.

Exemplum capite à parente corporali, si is filio succenset, ut eum à conspectu tuo propellat: simulac filius venit, & clamat: Pater! cor suum paternum celare nequit, ut parabola de filio prodigo probat, Luc. 15. v. 18.

Eodem modo Deus caelestis Pater, nobiscum agit, Non enim in perpetuum irascetur, neque in aeternum retinebit iram, Psal. 103. v. 9. sed quando eum compellamus: Domine, Pater noster es tu, Esa. 64. v. 8. exardent miserationes ejus, ut non fa-

ciat furorem irae suae, Os. 11. v. 8. sed gratiam justitiae praeferat, & in mediis tribulationibus reminiscatur miserationum suarum, & misericordiarum, quae à seculo sunt, Psal. 25. v. 6.

Imperator Augustus à Messalâ pater patriae salutatus, tantam inde læticiam cepit, ut per omnem vitam suam, non majori se voluptate affectum, dixerit. Quoties orationem Dominicam precamur, Deum præclaro illo titulo insignimus, quod eum Patrem nostrum appellamus. Id adeò ipsi arridet, si ex fideli corde proficiscatur, ut nò possit non exaudire & juvare nos. Quis ex vobis patrem petit filius panem, nunquid lapidem dabit illi? Luc. 11. v. 11.

Sed ut filios probos decet, geramus nos, & in timore converseremur incolatus nostri tempore æquum erit, 1. Petr. 1. v. 17. Ne conqueratur Deus: Væ filiis perditis! dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt sanctum Israel, averti sunt retrorsum, Esa. 1. v. 4.

Requiritur hinc

1. *Reverentia.* Filius honorat patrem, & servus Dominum suum: si ergò Pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dominus ego sum, ubi est timor meus? Mal. 1. v. 6.

Honoremus autem eum, juxta admonitionem Siracidis, in opere, & sermone, & patientiâ, cap. 3. v. 9.

1. *In opere.* In hoc, inquit Christus, clarificatus est Pater meus, ut fructum plurimum adferatis, Joh. 15. v. 8. Nudum Domine, Domine, dicere non sufficit, Matth. 7. v. 21. sed Deus populum requirit, zelum bonorum operum, Tit. 2. v. 14.

2. *In sermone.* Ne sanctissimum nomen ejus blasphemando & jurando in vanum

adhi-